

Sygn. akt XV Ca 71/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Paszyńska-Michałowska (spr.)

Sędzia: SO Brygida Łagodzińska

Sędzia: SO Arleta Lewandowska

Protokolant: st. prot. sąd. Aneta Sawka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 marca 2014 roku w Poznaniu

sprawy z powództwa małoletniej J. S. reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego K. S. K.

przeciwko P. S.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji wniesionej przez powódkę

od wyroku Sądu Rejonowego w Lesznie

z dnia 8 listopada 2013 r.

sygn. akt III RC 366/12

I. prostuje w zaskarżonym wyroku nazwisko matki małoletniej powódki z (...) na (...);

II. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie 1. w ten sposób, że podwyższa zasądzone tam alimenty do kwoty 575 zł (pięćset siedemdziesiąt pięć złotych) ;

b) w punkcie 3. w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 322,80 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu;

c) w punkcie 4. w ten sposób, że nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Lesznie kwotę 104,40 zł z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 90 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;

IV. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Lesznie kwotę 75 zł z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym.

/-/ B. Łagodzińska/-/ A. Paszyńska - Michałowska/-/ A. Lewandowska

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 25 września 2012 r. do Sądu Rejonowego w Lesznie, małoletnia powódka J. S., reprezentowana przez matkę K. S. – K., domagała się zasądzenia od pozwanego P. S. podwyższonych alimentów w kwocie 700 zł miesięcznie, płatnych z góry do dnia 15-ego każdego miesiąca do rąk matki powódki K. S. – K. i to w miejsce alimentów ustalonych ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w L. dnia 9 czerwca 2010 r., w sprawie sygn. akt III RC (...). W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż od ustalenia alimentów ugodą z dnia 9 czerwca 2010 r. koszty utrzymania małoletniej powódki znacząco wzrosły - w szczególności na samo wyżywienie powódki jej matka wydaje miesięcznie kwotę 400 zł, na leczenie i lekarstwa 100 zł miesięcznie, odzież i obuwie 150 zł miesięcznie. Zakup książek do szkoły obejmował koszt 300 zł, wyprawki do szkoły 150 zł, mundurków 60 zł, stroju gimnastycznego 80 zł. Na wycieczki szkolne matka małoletniej przeznacza kwotę 600 zł rocznie. Do tych wydatków dochodzi partycypacja powódki w kosztach mieszkania – czynsz za lokal to kwota 606 zł miesięcznie, a opłaty licznikowe od 250 do 300 zł miesięcznie, które to opłaty należy podzielić na trzy osoby zajmujące lokal. W tym stanie rzeczy kwota alimentów w wysokości 400 zł miesięcznie nie wystarcza na zaspokojenie potrzeb powódki. Jednocześnie podniesiono, iż pozwany ma możliwości zarobkowe, które pozwalają na płacenie wyższych świadczeń alimentacyjnych. Pozwany pracuje bowiem w H., a stronie powodowej jest wiadome, że najniższe wynagrodzenie w tym kraju kształtuje się na poziomie 1.200 (...).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany wskazał, iż jego obecna sytuacja finansowa nie pozwala na zapłatę wyższych alimentów. Jego dochód w 2011 r. wyniósł 952 (...)brutto miesięcznie. Pozwany musi ponosić koszty wynajmu mieszkania w wysokości 180 (...)miesięcznie, na wyżywienie wydaje ok. 180 (...)miesięcznie, nadto spłaca kredyt zaciągnięty na spłatę udziału matki powódki we wspólnym majątku, a miesięczna rata wynosi 224 (...). Pozwany zakwestionował też wydatki na utrzymanie małoletniej, przedstawione w pozwie, uznając, że są one zawyżone i nie odpowiadają rzeczywistości.

Na rozprawie z dnia 6 listopada 2013 r. pozwany wniósł o podwyższenie alimentów o kwotę 50 zł miesięcznie.

Wyrokiem z dnia 8 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy w Lesznie:

1. zasądził od pozwanego P. S. na rzecz małoletniej powódki J. S. tytułem podwyższonych alimentów kwotę po 450 zł miesięcznie, płatną z góry do dnia 15 -go każdego miesiąca, do rąk matki małoletniej powódki K. S., począwszy od dnia 25 września 2012 r., wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat, w miejsce alimentów ustalonych ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w L. dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie o sygn. akt III RC (...),
2. w pozostałym zakresie oddalił powództwo,
3. zniósł wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego,
4. kosztami postępowania obciążył pozwanego P. S. w 1/6 części i z tego tytułu nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Lesznie kwotę 30 zł tytułem połowy opłaty sądowej od pozwu, od której uiszczenia strona powodowa była zwolniona z mocy ustawy,
5. nie obciążył kosztami sądowymi strony powodowej,
6. wyrokowi w pkt 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności,
7. wyrokowi w pkt 1 nadał klauzulę wykonalności.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Powódka małoletnia J. S.urodzona (...)jest dzieckiem K. S. K. oraz P. S., pochodzącym z małżeństwa rozwiązanego przez rozwód. Ze związku małżeńskiego pozwanego i K. S.pochodzi także pełnoletni już D. S..

Ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym na rozprawie w dniu 9 czerwca 2010 r. w sprawie o sygn. akt: III RC (...)pozwany zobowiązał się łożyć tytułem podwyższonej renty alimentacyjnej na rzecz małoletniej powódki, a także jej brata D. S., kwoty po 400 zł miesięcznie na każde z nich, łącznie po 800 zł miesięcznie, począwszy od dnia 1 czerwca 2010 r., płatne z góry do dnia 30 – go każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk matki małoletniej K. S. – K.w miejsce rent ustalonych ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w L.w dniu 11 marca 2009 r. w sprawie III RC (...).

W chwili ugody sytuacja stron przedstawiała się następująco:

Małoletnia powódka miała wówczas 10 lat, uczęszczała do Szkoły Podstawowej nr (...)w L.. Małoletnia była dzieckiem zdrowym, prawidłowo rozwijającym się, miała stwierdzoną przez ortopedę skoliozę i tzw. „koślawość kolan”. Uczęszczała dodatkowo na zajęcia taneczne w Olimpijskiej Szkole (...)i Dobrych Manier (...). Miesięczne koszty związane z zaspokajaniem usprawiedliwionych potrzeb małoletniej J. S., matka K. S. – K.określiła na poziomie 1.000 zł. Na kwotę tę składały się m.in. koszty zakupu odzieży 150 zł, owoców i słodyczy 180 zł, opłata za kurs tańca 45 zł, wydatki na artykuły szkolne 100 zł, zakup leków, witamin 100 zł, wyjście na basen, kregle 50 zł, wycieczki szkolne 40 zł, czynsz za mieszkanie 250 zł. Dodatkowo matka małoletniej powódki musiała zakupić podręczniki w kwocie 186,60 zł. Matka małoletniej powódki K. S. – K.miała wówczas 35 lat, z zawodu była technikiem ekonomistą, zamieszkiwała z powódką, synem D. S.oraz z mężem H. K.w wynajętym mieszkaniu w L.. Zatrudniona była w sklepie (...)w L.na $\frac{3}{4}$ etatu, miała stałe wynagrodzenie w kwocie 754 zł miesięcznie. Jej mąż H. K.pracował w firmie (...)w L., gdzie zarabiał miesięcznie około 1.600 zł. Matka małoletniej powódki ponosiła stałe wydatki związane z zapłatą czynszu oraz innych opłat w łącznej kwocie około 1.000 zł miesięcznie (na 4 osoby), opłatą za energię elektryczną w kwocie 170 zł na 2 miesiące (na 4 osoby), ratami pożyczek - jedna w wysokości 510 zł miesięcznie, a druga 210 zł miesięcznie. Posiadała z pozwanym nieruchomości położoną w R.powiat K.o powierzchni 1096 m² z domem mieszkalnym – stan surowy otwarty, która była przedmiotem postępowanie o podział majątku wspólnego. Matka małoletniej pobierała wówczas zasiłek rodzinny w kwocie 92 zł. Powiatowy Urząd Pracy w tamtym okresie nie dysponował ofertami pracy na stanowisku technik ekonomista, jedynie dysponował ofertami pracy na stanowisku nie wymagającym kwalifikacji, z najczęściej proponowanym wynagrodzeniem w roku 2009 – 1.276 zł, a w roku 2010 - 1.317 zł. Pozwany P. S.miał wówczas 39 lat, z zawodu był technikiem stolarzem meblowym. Mieszkał w H., gdzie pracował w firmie (...)przy sortowaniu i pakowaniu owoców i warzyw. Miesięcznie zarabiał 700 (...)netto. Ponościł koszty wynajmu mieszkania w wysokości 320 (...), spłacał co miesiąc pożyczkę w wysokości 110 (...). Jego koszty utrzymania w H.wynosiły około 65 (...) miesięcznie. Posiadał samochód L. (...)rocznik 1998. Powiatowy Urząd Pracy w tamtym okresie dysponował ofertami pracy na stanowisku stolarz meblowy w roku 2009 – od 1.300 zł do 2.000 zł, a w roku 2010 od 1.317 zł do 2.000 zł.

W chwili obecnej sytuacja stron przedstawia się następująco:

Powódka J. S. ma obecnie 13 lat. Uczęszcza do klasy szóstej Szkoły Podstawowej w L.. Od września 2013 r. leczy się na atopowe zapalenie skóry. Na miesięczne wydatki małoletniej powódki składają się: opłaty za media w wysokości ok. 93 zł (w tym prąd – 40 zł, Internet i TV – 53 zł), żywienia – 400 zł, podręczniki, wyprawka szkolna – 50 zł, odzież – 150 zł, środki czystości, środki higieniczne – 75 zł, lekarz, stomatolog – 100 zł, wycieczki szkolne – 50 zł, komitet rodzicielski, ubezpieczenie – 9 zł, strój na w.f., mundurki – 11 zł, czynsz za mieszkanie – 202 zł. Miesięczne wydatki na małoletnią powódkę kształtują się na poziomie ok. 1.100 zł. Małoletnia dostaje dofinansowanie do obiadu oraz zasiłek jednorazowy na rozpoczęcie roku.

Matka małoletniej powódki obecnie ma 38 lat, z zawodu jest technikiem ekonomistą. Pracuje w sklepie obuwniczym na $\frac{1}{2}$ etatu z wynagrodzeniem 630 zł netto. Dodatkowo od 2013 r. pracuje jako konsultantka O., z czego osiąga dochód ok. 300 zł miesięcznie. Posiada mieszkanie w T., w którym wkład wynosi 20.000 zł oraz samochód R. (...)rocznik 1998. Mieszka z małoletnią powódką i synem D. S., który studiuje w K.. Osiągnęła dochód w 2012 r. w

wysokości 8.866,98 zł. Powiatowy Urząd Pracy dysponuje obecnie ofertami pracy na stanowisku pracownik biurowy z wymaganym wykształceniem średnim lub wyższym ekonomicznym oraz biegłą znajomością języka niemieckiego, z proponowanym wynagrodzeniem 800 zł, na 1/2 etatu. K. S. – K. pobiera także zasiłek rodzinny w kwocie 106 zł miesięcznie oraz dodatek mieszkaniowy w kwocie 191 zł miesięcznie, przyznany od maja 2013 r. do listopada 2013 r.

Pozwany P. S. obecnie ma 42 lata, z zawodu jest stolarzem meblowym. Pracuje w H., za rok 2011 otrzymał dochód w kwocie 11.425 (...)netto. Jego obecne zarobki kształtują się na podobnym poziomie co w roku 2011. Pozwany ponosi miesięcznie wydatki związane z wyżywieniem w kwocie 220 (...), najmem mieszkania 280 (...), spłatą kredyt zaciągnięty na spłatę udziału matki małoletniej powódki w kwocie 224 (...). Jest właścicielem domu jednorodzinnego w surowym stanie o wartości 110.000 zł. Pracuje w chłodni. Nie jest zameldowany w H. z uwagi na to, że właściciel mieszkania odmówił zameldowania. Obecnie umowę najmu mieszkania ma zawartą do lutego 2014 r. Pozwany zarabia średnio 970 (...)miesięcznie. Pozwany nie otrzymuje (...) świadczeń rodzinnych na małoletnią powódkę.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy w Lesznie ustalił na podstawie akt tego Sądu Rejonowego o sygn. III RC (...)dokumentów urzędowych i prywatnych zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, a także zeznań matki małoletniej powódki oraz zeznań pozwanego. W ocenie Sądu Rejonowego zebrane w sprawie dokumenty nie budziły wątpliwości co do ich wiarygodności i w pełni korzystały z domniemań, jakie wynikają art. 244 k.p.c. (dokumenty urzędowe) oraz w art. 245 k.p.c. (dokumenty prywatne). Akta Sądu Rejonowego w Lesznie o sygn. III RC (...), zgromadzony w tych aktach materiał dowodowy, Sąd I instancji uwzględnił w całości, dokonując ustaleń faktycznych, kierując się zasadą powagi rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.). Dowody o charakterze osobowym - zeznania stron (przy czym za małoletnią powódkę przesłuchano jej matkę), zdaniem Sądu zasługiwały na przymiot wiarygodności. Zeznania K. S. oraz pozwanego Sąd uznał za spójne, logiczne, wiarygodne, korespondujące ze sobą, ponieważ nie wykluczały się co do zasadniczych faktów oraz znajdowały potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dokumentach.

Sąd I instancji uznał, iż powództwo było częściowo zasadne. W przekonaniu Sądu, zmiana o której mowa w art. 138 k.r.o., nastąpiła bowiem tylko w ograniczonym zakresie.

Sąd Rejonowy podniósł, że małoletnia powódka ma obecnie 13 lat, a miesięczne wydatki na jej utrzymanie kształtują się na poziomie 1.100 zł. Sąd nie znalazł podstaw, by negować koszty utrzymania powódki, jednakże zauważył, iż porównując wydatki przedstawione obecnie przez matkę małoletniej z wydatkami wskazanymi w sprawie III RC (...), która to sprawa toczyła się przed Sądem Rejonowym w L. w 2010 r., wydatki te wzrosły nieznacznie, tj. o około 100 zł.

Sąd wskazał również, iż nieznacznej zmianie uległa sytuacja finansowa matki małoletniej, która obecnie pracuje w sklepie obuwniczym na 1/2 etatu z wynagrodzeniem 630 zł netto miesięcznie, pobiera także miesięcznie zasiłek rodzinny w kwocie 106 zł oraz dodatek mieszkaniowy w kwocie 191 zł przyznany od maja 2013 r. do listopada 2013 r. Dodatkowo jest konsultantką O. i z tego tytułu uzyskuje 300 zł miesięcznie. Zatem porównując jej wynagrodzenie z przed 3 lat, wynoszące około 754 zł netto z wynagrodzeniem uzyskiwanym obecnie, wynoszącym prawie 1.000 zł netto uznać należy, iż sytuacja finansowa matki powódki nieznacznie uległa poprawie.

Odnośnie pozwanego P. S. Sąd wskazał, iż obecnie pozwany zarabia średnio 970(...)miesięcznie. Pozwany nie otrzymuje (...)świadczeń rodzinnych na powódkę. Porównując zarobki pozwanego z zarobkami, które osiągał podczas ostatniej sprawy o podwyższenie alimentów, Sąd Rejonowy zauważył, iż także jego zarobki uległy niewielkiej poprawie, jednakże równocześnie wzrosły jego koszty utrzymania pozwanego. Pozwany ponosi obecnie w skali miesiąca wydatki związane z wyżywieniem w kwocie 220 (...), najmem mieszkania 280(...), spłatą kredytu zaciągniętego na spłatę udziału matki małoletniej powódki w kwocie 224 (...). Sąd dodał też, że pozwany jest właścicielem domu jednorodzinnego w surowym stanie o wartości 110.000 zł.

Odnosząc się do żądania powódki, aby pozwany rozpoczął pobieranie dodatku rodzinnego na małoletnią w H., Sąd uznał, iż w obecnej sytuacji pozwanego jest to praktycznie niemożliwe. Jak wynika z pisma o warunkach życia i pracy w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego, pozwany aby uzyskać zasiłek rodzinny musiałby być zarejestrowanym w Urzędzie Gminy oraz posiadać numer B., jednakże jak wynika z zeznań pozwanego, którym Sąd dał wiarę w całości, właściciele mieszkania, które wynajmuje do lutego 2014 r., nie chcą dokonać jego meldunku, a bez zgody

właściciela mieszkania nie jest to możliwe. Zatem uznać zdaniem Sądu Rejonowego należy, iż uzyskanie przez pozwanego powyższego zasiłku jest niemożliwe w obecnej sytuacji mieszkaniowej pozwanego. Trudno też wymagać od pozwanego, by w chwili obecnej wypowiedział umowę najmu i szukał mieszkania, którego właściciel chciałby go zameldować. Jednak szukając następnego mieszkania do wynajęcia winien mieć to na uwadze.

W związku z powyższym, uwzględniając wydatki małoletniej powódki Sąd Rejonowy uznał, iż pozwany jest w stanie płacić na jej rzecz kwotę 450 zł miesięcznie. Sąd podkreślił, iż miał na uwadze to, że sytuacja jego zmieniła się wobec tej w chwili wyrokowania przez Sąd Rejonowy w Lesznie w 2010 r., jednakże zmiana jest praktycznie nieznaczna, a podwyższenie alimentów jest zgodne z wolą pozwanego wyrażoną na rozprawie w dniu 6 listopada 2013 r.

W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy oddalił powództwo, albowiem uznał, że alimenty w kwocie 700 zł wykraczają ponad usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki, które wzrosły w bardzo małym zakresie. Pozwany także uznał powództwo co do kwoty 450 zł., co świadczy o tym, iż jest w stanie zaspokoić alimenty na takim poziomie.

Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. zniósł wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 333 § 1 k.p.c., a na podstawie art. 1082 k.p.c. niniejszemu wyrokowi w punkcie 1 nadał klauzulę wykonalności z urzędu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł jak w punkcie 4 i 5 wyroku - na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c., art. 100 k.p.c., art. 96 ust. 1 pkt 2 i art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2010.90.594 j.t. ze zm.). Wskazał w tym zakresie, iż powódka korzystała z ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych, wobec czego - mając na uwadze treść art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - Sąd I instancji odstąpił od obciążania jej kosztami procesu. Sąd postanowił o obciążeniu kosztami strony pozwanej w 1/6 części, gdyż w tej części pozwany przegrał spór.

Apelację od powyższego wyroku złożyła powódka, zaskarżając wyrok w części oddalającej powództwo ponad kwotę 450 zł do kwoty 575 zł. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła:

1) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na:

- a) błędnym ustaleniu, że potrzeby finansowe powódki kształtują się na poziomie 1.100 zł, podczas gdy z akt sprawy, a w szczególności z zeznań matki powódki wynika, że kształtują się one na poziomie ok. 1.200 zł,
- b) błędnym ustaleniu, że sytuacja finansowa matki powódki uległa nieznacznej poprawie od dnia zawarcia ugody w sprawie alimentów,
- c) błędnym ustaleniu możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego na poziomie 970 (...)i niemożności uzyskania przez niego zasiłku rodzinnego w kwocie 91 (...) miesięcznie, podczas gdy zebrane w sprawie dowody i zasady doświadczenia życiowego pozwalają na przyjęcie, że pozwany ma możliwość uzyskania ww. zasiłku, a tym samym ma możliwość płacenia na małoletnią powódkę alimentów w kwocie 575 zł;

2) naruszenie przepisów postępowania:

- a) przez pominięcie przez Sąd Rejonowy wniosku dowodowego o wystąpienie o pomoc prawną do Sądu w H.celem przeprowadzenia wywiadu urzędowego w organie właściwym do wypłaty świadczeń rodzinnych na okoliczność, czy pozwany pobierał lub pobiera świadczenie rodzinne na powódkę, jakie warunki musi spełnić do uzyskania takiego świadczenia i w jakiej wysokości mógłby je pozyskać;
- b) art. 1143 k.p.c. poprzez pominięcie obowiązku ustalenia treści przepisów prawa K. N. dotyczących przyznawania zasiłków dla Polaków mieszkających w tym kraju, jak również dotyczących obowiązku meldunkowego obywateli polskich przebywających tam czasowo.

Z powołaniem się na powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki tytułem podwyższonych alimentów kwoty 575 zł miesięcznie, płatnej z góry do dnia 15 -go każdego miesiąca, do rąk matki małoletniej powódki, wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniosł o oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu poniesionych w postępowaniu apelacyjnym, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że wbrew twierdzeniom apelacji, materiał dowody nie wskazuje, by potrzeby powódki wyrażały się kwotą co najmniej 1.200 zł miesięcznie. W oparciu o ten materiał, jak i kierując się doświadczeniem życiowym, przy uwzględnieniu wieku powódki i typowych dla tego wieku potrzeb można przyjąć, że koszty jej utrzymania wynoszą między 1.100 i 1.200 zł miesięcznie. Wydatki te niewiele wzrosły w stosunku do kosztów utrzymania powódki w okresie ustalenia poprzednich alimentów ugodą z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie III RC (...) Sądu Rejonowego w L., gdyż generalnie potrzeby pozostały tożsame rodzajowo, a zmiany cen nie były znaczne na przestrzeni porównywanego okresu. Zatem do obecnych miesięcznych kosztów utrzymania powódki należy zaliczyć: wyżywienie 400 zł, koszty mieszkania 202 zł (czynsz 606 zł na trzy osoby), koszty energii elektrycznej 45 zł, odzież, obuwie 150 zł, środki czystości i higieny 75 zł, leczenie, stomatolog 100 zł, wydatki związane ze szkołą 110 zł (wg wyliczenia zawartego w pozwie) do 120 zł (wg zeznań matki powódki odnośnie zakupu książek do gimnazjum), internet i TV 43 zł, rozrywki (kino, książki) 50-60 zł. Apelująca nie wykazała, by zachodziła potrzeba wydatkowania większych kwot na środki czystości i higieny dla powódki, niż przyjęta kwota 75 zł miesięcznie, która w ocenie Sądu uwzględnia już potrzebę stosowania aptecznych produktów w związku z problemami skórnymi. Również brak podstaw do przyjęcia kosztów mediów przypadających na powódkę na wskazywanym w apelacji poziomie 103 zł miesięcznie. Podane przez matkę powódki media to energia elektryczna, której koszt miesięczny na osobę w gospodarstwie domowym wynosi średnio 45 zł i jest to średnia z przywołanych w pozwie kwot z rachunków, dzielona na trzy osoby (rachunki wahały się od 250 do 300 zł za okres dwóch miesięcy) oraz koszt telewizji i internetu, który matka powódki w swych zeznaniach określiła na 130 zł miesięcznie, co w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym daje kwotę ok. 43 zł. Stąd też na wyżej wymienione media na powódkę w skali miesiąca przypada łącznie kwota ok. 90 zł.

Apelująca zarzuciła błędne ustalenie, iż sytuacja finansowa matki powódki uległa nieznacznej poprawie. Ustalenie to było zasadne w odniesieniu do wzrostu dochodów K. S. – K. oraz posiadanego na wyłączność majątku. W okresie poprzedniego ustalenia alimentów dochody matki powódki wynosiły miesięcznie 754 zł plus zasiłek rodzinny w wysokości 92 zł, natomiast obecnie wynoszą ok. 930 zł plus zasiłek rodzinny w kwocie 106 zł. Dochody wzrosły więc o ok. 275 zł miesięcznie. W apelacji wskazano co prawda, że umowa o pracę zawarta z matką powódki obowiązuje tylko do 31 grudnia 2013 r. i nie zostanie później przedłużona, jednakże w dalszym postępowaniu nie przedstawiono żadnych dokumentów czy innych dowodów wykazujących, że do utraty zatrudnienia po wyżej wskazanej dacie rzeczywiście doszło i że sytuacja finansowa uległa pogorszeniu. Nadto, matka powódki dysponuje obecnie mieszkaniem w TBS z wkładem własnym wynoszącym 20.000 zł oraz samochodem marki R. (...) rocznik 1998, których to składników majątkowych nie posiadała w czerwcu 2010 r. Natomiast rzeczywiście, jak słusznie zauważono w apelacji, niekorzystnie na sytuację finansową K. S. – K. wpłynęła okoliczność, że obecnie pozostaje ona w separacji z mężem P. K., z którym wspólnie już nie zamieszkuje, gdy tymczasem w dacie zawierania ugody w sprawie o alimenty w 2010 r. pozostawała we wspólnym gospodarstwie domowym z mężem, który pracował i którego dochód w wysokości 1.600 zł miesięcznie wspomagał domowy budżet. Brak tego dodatkowego wsparcia finansowego uzasadnia stanowisko, że choć dochody i stan majątkowy matki powódki przedstawiają się obecnie lepiej aniżeli w

czasie poprzedniego ustalenia alimentów, to nie przełożyło się powyższe na wzrost możliwości płatniczych po jej stronie.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko apelacji, iż pozwany ma możliwość płacenia alimentów w wyższej wysokości aniżeli kwota 450 zł miesięcznie, zasądzona przez Sąd Rejonowy. Sytuacja finansowa pozwanego w ocenie Sądu odwoławczego uległa poprawie, co nie pozwala na dalsze utrzymywanie stanu, w którym pozwany – nie sprawujący bieżącej pieczy nad powódką – uczestniczy finansowo w kosztach jej utrzymania na poziomie niższym niż 50%. Ta zmiana po stronie pozwanego uzasadniała podwyższenie świadczenia alimentacyjnego w świetle art. 138 k.r.o. i to do kwoty żądanej w apelacji. Pozwanemu wzrosły dochody z kwoty 700 do kwoty 970 (...)netto miesięcznie (wzrost o 270 (...)netto). Jest to wzrost istotny przy uwzględnieniu relacji (...)do złotówki, a w tej ostatniej walucie zasądzone są alimenty. Wydatki powoda w odpowiedzi na pozew z dnia 24 października 2012 r. zostały określone na łączną kwotę 584 (...)gdy w czasie poprzedniego ustalenia alimentów wynosiły one ok. 500 (...). Wzrost wydatków był więc zdecydowanie mniejszy aniżeli wzrost dochodów pozwanego. Dopiero w dalszym okresie nastąpił większy wzrost wydatków, gdyż na rozprawie w dniu 6 listopada 2013 r. pozwany określił je na kwotę 724 (...) miesięcznie. Nadal jednak ich wzrost pozostał poniżej wzrostu dochodów. Poza tym pozwany aktualnie jest właścicielem nieruchomości, która przypadła mu w wyniku podziału majątku wspólnego (nieruchomość zabudowana domem w stanie surowym). Jej wartość sam pozwany określił na 110.000 zł. Pozwanemu zatem nie tylko wzrosły dochody, ale również jest on aktualnie wyłącznym właścicielem wartościowego majątku, który może w każdym czasie spieniężyć. Oceniając obecną sytuację pozwanego, należy uznać ją za zdecydowanie lepszą od sytuacji matki powódki. Jak już przy tym wcześniej wskazano, pozwany nie uczestniczy w sprawowaniu bieżącej pieczy nad powódką. Z powódką spotyka się jedynie średnio raz na dwa miesiące. Nie jest więc zasadne, by matka powódki, która swój obowiązek alimentacyjny realizuje również przez osobiste starania o utrzymanie i wychowanie córki (art. 135 § 2 k.r.o.), ponosiła finansowe koszty jej utrzymania w większej części aniżeli pozwany, a taka sytuacja miałaby miejsce przy uwzględnieniu kosztów utrzymania powódki określonych na 1.100-1.200 zł miesięcznie i alimentach zasądzonych od pozwanego przez Sąd Rejonowy, wynoszących 450 zł miesięcznie. Wobec powyższego, zgłoszone w apelacji żądanie zasądzenia alimentów w wysokości 575 zł miesięcznie należało uznać za uzasadnione zarówno potrzebami uprawnionej do alimentacji, jak i możliwościami zarobkowymi i majątkowymi zobowiązanego. Jest to kwota zbliżona do połowy aktualnych kosztów utrzymania powódki. Nadto mieści się ona w obecnych możliwościach finansowych pozwanego, przy uwzględnieniu jego dochodów oraz posiadanego majątku, jak i własnych wydatków, w tym alimentacyjnych na syna. Podkreślić w tym miejscu wypada, że pozwany w zeznaniach podał, iż myśli o zaciągnięciu kredytu na wykończenie domu, co potwierdza jego dobrą kondycję finansową, skoro pozwany czuje się na siłach podjąć takiemu zobowiązaniu i prowadzić dalszą budowę.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył informacji, pozwalających przypisać pozwanemu osiągnięcie dochodów z tytułu świadczeń rodzinnych czy realną możliwość ich pozyskania w jego obecnej sytuacji mieszkaniowej i zawodowej. Niezasadny był przy tym zarzut apelacji, iż Sąd Rejonowy pominął wniosek dowodowy powódki zmierzający do wyjaśnienia kwestii prawa do zasiłku w H.Zauważyć wypada, że powódka wniosła dowody w tym zakresie sformułowała w piśmie z dnia 13 marca 2013 r., w którym zamiennie wniosła o wystąpienie o pomoc prawną celem pozyskania informacji we właściwym dla wypłaty świadczeń rodzinnych organie, ewentualnie o wystąpienie z takim zapytaniem poprzez (...)Polityki Społecznej w P.. Sąd Rejonowy przychylił się do powyższego wniosku w jego drugiej zgłoszonej przez stronę postaci, a więc zwrócił się o informacje żądane przez powódkę do (...)Polityki Społecznej w P., ten zaś wystąpił o informacje do właściwej instytucji (...). Odpowiedź w tej kwestii została nadesłana pismem z dnia 14 października 2013 r., zaliczonym przez Sąd Rejonowy w poczet dowodów w sprawie. Po jego dołączeniu do akt, powódka nie zgłosiła dalszych wniosków dowodowych. W tej sytuacji nieuzasadnione jest czynienie zarzutu Sądowi I instancji odnośnie nieuwzględnienia wniosku dowodowego powódki. Również chybiony był zarzut naruszenia art. 1143 k.p.c. poprzez pominięcie przepisów prawa (...) regulujących zasady przyznawania zasiłków rodzinnych. Przywołany przepis dotyczy sytuacji, gdy prawo obce ma być podstawą rozstrzygnięcia sprawy, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Dodać trzeba, że wzrost świadczenia alimentacyjnego do kwoty ostatecznie żądanej w apelacji był usprawiedliwiony niezależnie od okoliczności, czy pozwany byłby w stanie – przy dołożeniu należytej staranności – pobierać świadczenie rodzinne w H., co wynikało z przedstawionych już wcześniej rozważań.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1. poprzez podwyższenie zasądzonych alimentów do żądanej w apelacji kwoty 575 zł miesięcznie.

Zmiana wysokości zasądzonego roszczenia uzasadniała też ingerencję w rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego o kosztach procesu. Powódka domagała się z pozwie podwyższenia alimentów z 400 na 700 zł. Zatem wartość przedmiotu sporu wynosiła 3.600 zł (300x12 miesięcy). Koszty powódki w I instancji wyniosły 600 zł (koszty zastępstwa prawnego - § 6a ust. 4 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu; t.j. Dz. U. 2013.490). Koszty pozwanego w I instancji wyniosły 60 zł (koszty zastępstwa prawnego - § 7 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu; t.j. Dz. U. 2013.461). Uwzględniając okoliczność, że powódka wygrała sprawę w I instancji w 58%, a pozwany w 42%, ostatecznie należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 322,80 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu (58% z 600 zł=348 zł, 42% z 60 zł=25,20 zł; 348-25,20=322,80zł). Stąd zmieniono wyrok Sądu Rejonowego w punkcie 3., zasądzając od pozwanego na rzecz powódki ww. kwotę.

Zmianie podlegał również punkt 4. wyroku, dotyczący nieopłaconych kosztów sądowych obciążających pozwanego. Koszty te (nieuiszczona opłata od pozwu) wyniosły 180 zł, z czego pozwanego winna obciążać część stanowiąca 58% tej kwoty (w tej części pozwany jest przegrywającym sprawę w I instancji). Wobec tego nakazano ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu państwa kwotę 104,40 zł – w oparciu o art. 113 ust. 1 przywołanej przez Sąd Rejonowy ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz 99 k.p.c. zasądził od pozwanego, który w całości przegrał sprawę w instancji odwoławczej, na rzecz powódki, zwrot kosztów procesu obejmujących koszty zastępstwa prawnego. Wysokość tych kosztów ustalono na kwotę 90 zł, uwzględniając wartość przedmiotu zaskarżenia (1.500 zł), podstawie § 6a ust. 4 w zw. z § 6 pkt 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Również od pozwanego, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nakazano ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Lesznie nieopłacone koszty sądowe w postępowaniu apelacyjnym, wynoszące 75 zł (opłata od apelacji).

Na podstawie art. 350 § 1 i 3 k.p.c. Sąd Okręgowy sprostował w zaskarżonym wyroku nazwisko matki małoletniej powódki z: (...) na (...), gdyż z pozwu oraz załączonych do akt dokumentów wynikało, że matka powódki nosi przytoczone wyżej dwa nazwiska.

/-/B. Łagodzińska/-/A. Paszyńska - Michałowska/-/A. Lewandowska